ΚΑΦΕΣ ΤΣΑΪ ΚΑΚΑΟ

ΑΦΕΨΗΜΑΤΑ

ΡΟΦΗΜΑΤΑ

Τουλάχιστον το 1/2 του πλανήτη καταναλώνει σε καθημερινή βάση μεγάλες ποσότητες καφέ, το αγαπημένο αλλά και απαραίτητο πλέον ρόφημα του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού της Γης.

Πρόκειται για ένα τροπικό φυτό, του οποίου τόπος καταγωγής θεωρείται η νοτιοδυτική Ασία. Από αυτήν την περιοχή μεταφέρθηκε στη νότια Αραβία στις αρχές του 15ου αιώνα. Η δημοτικότητά του στον αραβικό κόσμο οφείλεται στις τονωτικές του ιδιότητες και στο γεγονός ότι έγινε αναπόσπαστο μέρος των πολύωρων θρησκευτικών καθηκόντων των Αράβων. Στη συνέχεια, μέσω Βενετίας, έγινε γνωστό στην Ευρώπη στα τέλη του 16ου αιώνα και στις αρχές του 17ου.

Τα πρώτα φυτά καφέ εμφανίστηκαν και στην Μαύρη ήπειρο και συγκεκριμένα στην Αιθιοπία. Γηγενείς φυλές συνήθιζαν να αναμειγνύουν άνθη καφέ με ζωικό λίπος φτιάχνοντας έναν πολτό. Στη συνέχεια το έπλαθαν σε μικρά μπαλάκια τα οποία κατανάλωναν στις μάχες οι πολεμιστές για να παίρνουν ενέργεια.
Στα αρχαία χρόνια πολλοί πίστευαν ότι οι διεγερτικές ιδιότητες του καφέ ήταν αποτέλεσμα θρησκευτικής έκστασης. Το ρόφημα πολύ γρήγορα προσέλαβε υπερφυσικές δυνατότητες συνδέοντας το όνομα του με ιερείς και γιατρούς.
Ο καφές έχει εμπνεύσει πληθώρα θρύλων, παραδόσεων και δοξασιών. Δύο από αυτές είναι πράγματι ξεχωριστές στην προσπάθεια τους να ερμηνεύσουν την ανακάλυψη του καφέ.
Σύμφωνα με την πρώτη, ένας γιδοβοσκός που παρατήρησε ότι το κοπάδι του γίνεται πολύ ζωηρό κάθε φορά που οι γίδες του μασουλούσαν τους κόκκινους καρπούς από κάτι άγριους θάμνους, αποφάσισε να τους δοκιμάσει και ο ίδιος. Ενθουσιασμένος με τα αναζωογονητικά αποτελέσματα της ανακάλυψής του άρχισε να χορεύει μαζί τις γίδες του. Τον είδε όμως μια παρέα μοναχών που περνούσε και πολύ σύντομα οι ίδιοι οι μοναχοί άρχισαν να βράζουν τους καρπούς και να χρησιμοποιούν το ρόφημα για να μένουν ξύπνιοι στις αγρυπνίες.

Σοφία Καρυπίδου
sofia@neolaia.de

πηγή: ROM

Η δεύτερη εκδοχή αναφέρει ότι ένας Μουσουλμάνος Δερβίσης που είχε καταδικαστεί από τους εχθρούς του να περιπλανιέται στην έρημο, άκουσε μια ανδρική φωνή από τον ουρανό που τον διέταζε να φαει κόκκους καφέ. Στην αρχή προσπάθησε να τους μουλιάσει στο νερό για να μαλακώσουν αλλά όταν απέτυχε ήπιε το ζουμί.
Απέδωσε την διάσωσή του και την ενέργεια που είχε στον Αλλάχ και έφυγε από την έρημο για να διακηρύξει την πίστη του Αλλάχ αλλά και τη μαγική συνταγή σε όλο τον κόσμο.
Στην Ελλάδα μάς το κληροδότησαν οι Τούρκοι και μάλιστα έμελλε να γίνει τρόπος ζωής. Η λέξη "καφές" προέρχεται από τη λέξη "kahve", η οποία προέρχεται από την αραβική "qahwah" ή από την αιθιοπική επαρχία "kaffa", η οποία θεωρείται και περιοχή καταγωγής του. Βέβαια στο πέρασμα του χρόνου συναντάμε επίσης τις λέξεις καβές, γκαϊβές και καχβές που όλες δηλώνουν το αφέψημα του καφέ. Για την ακρίβεια ο λεκτικός τύπος γκαϊβές επιζεί στο θέατρο σκιών, ενώ ο Καμπούρογλου διασώζει τον τύπο καβές. Για την παρασκευή του καφέ οι παλαιότεροι χρησιμοποιούσαν το ρήμα "ψήνω", ενώ σήμερα συνηθίζεται το ρήμα "κάνω" ή "φτιάχνω".

ΤΣΑΪ

Οι απαρχές της χρήσης του τσαγιού ως ροφήματος παραμένουν άγνωστες. Σύμφωνα με έναν κινεζικό μύθο, το ρόφημα του τσαγιού είναι γνωστό στην Κίνα από την εποχή της βασιλείας του μυθικού αυτοκράτορα Σεν Νουνγκ, γύρω στο 2737 π.Χ.
Η πρώτη αναφορά, ωστόσο, την οποία οι ερευνητές θεωρούν έγκυρη, βρίσκεται στο Ερ Για, ένα αρχαίο κινεζικό λεξικό που χρονολογείται από το 350 π.Χ. Πιστεύεται ότι η καλλιέργειά του άρχισε στην κινεζική επαρχία Σετσουάν και βαθμιαία επεκτάθηκε. Κατά την τελευταία δεκαετία του 6ου αιώνα μ.Χ. η καλλιέργεια του τσαγιού πέρασε στην Ιαπωνία. Αρχικά ήταν το ποτό τον βουδιστών μοναχών Ζεν, στη συνέχεια όμως και κυρίως κατά το 13ο αιώνα, η χρήση του επεκτάθηκε και έγινε πολύ δημοφιλές.
Το 1684 η ιαπωνική ποικιλία τσαγιού πέρασε στην Ιάβα. Το τσάι αναφέρεται για πρώτη φορά στην ευρωπαϊκή βιβλιογραφία το 1559 ως τσάι της Κίνας. Πάντως από το 1600 έως το 1858 η Αγγλική Εταιρεία Ανατολικών Ινδιών δημιούργησε το μεγαλύτερο μονοπώλιο τσαγιού και έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην εκλαΐκευση του αφεψήματος. Η χρήση του τσαγιού ως απογευματινού ροφήματος και ως εθίμου εδραιώθηκε στην Ολλανδία από τα μέσα του 17ου αιώνα και από εκεί πέρασε στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Στην Αγγλία η παράδοση του απογευματινού τσαγιού με τη συνοδεία γλυκών, και όχι μόνο, εδεσμάτων άρχισε γύρω στο 1840 από τη Δούκισσα του Μπέντφορντ.

Οι διάφοροι τύποι τσαγιού ταξινομούνται ανάλογα με τη χώρα προέλευσής του αλλά και σύμφωνα με τη διαδικασία επεξεργασίας του. Έτσι έχουμε το τσάι της Κίνας ή της Κεϋλάνης αλλά και το πράσινο ή το μαύρο τσάι ή τέλος το τσάι ουλόνγκ.

ΚΑΚΑΟ

Η ονομασία του κακάο αναφέρεται στους καρπούς του κακαόδενδρου, από τους οποίους παράγεται μια διαλυτή σκόνη γνωστή σε όλους μας ως κακάο. Το κακάο εισήχθη στην Ευρώπη τον 16ο αιώνα από την Αμερική. Κατάγεται μάλιστα από την περιοχή των ανατολικών ισημερινών Άνδεων. Ο Κολόμβος έφερε σπέρματα κακάο στην Ισπανία το 1502, αλλά τελικά το εισήγαγε ως ρόφημα στην Ισπανία ο Κορτές το 1519. Το ρόφημα κακάο αρωματισμένο με κανέλλα και βανίλια έγινε δημοφιλές στην ισπανική αυλή. Οι Ισπανοί κράτησαν μυστική τη συνταγή του νέου ροφήματος και είχαν το μονοπώλιο της εισαγωγής και παρασκευής του για 100 χρόνια περίπου.
Τελικά, μεταξύ των ετών 1605 και 1660 το κακάο διαδόθηκε στην Ιταλία, τη Γαλλία, την Ολλανδία, την Αγγλία, τη Γερμανία και σύντομα εμφανίστηκαν καταστήματα που πουλούσαν ζεστό ρόφημα σε όλη την Ευρώπη. Η επεξεργασία του κακάο σε βιομηχανική κλίμακα άρχισε το 19ο αιώνα.

Το 1828 ο Ολλανδός Βαν Χάουτεν ανακάλυψε μια μέθοδο παραλαβής "σκόνης σοκολάτας", όπως ονομαζόταν, με έκθλιψη των καβουρδισμένων και αλεσμένων σπερμάτων, οπότε αποβαλλόταν μεγάλο μέρος του βουτύρου κακάο που περιείχαν. Η αρχή για τη δημιουργία της σοκολάτας σε στερεή μορφή είχε γίνει. Ο κόσμος του κακάο άφηνε πια τη φαντασία των εραστών του γλυκού να δημιουργήσει.